

عنوان مقاله:

بررسی خوشنویسی اسلامی (خط نگاره) در آثار فلزکاری سلجوقی و تأثیر آن بر فلزکاری موصل (مطالعه موردی: بررسی چهار اثر فلزکاری)

محل انتشار:

نخستین همایش بین المللی هنر و صناعات در فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی با تأکید بر هنرهای روبه فراموشی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مصطفی رستمی - استادیار، دکتری پژوهش هنر، گروه پژوهش هنر دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران

مژگان قاسمی - کارشناسی ارشد هنر اسلامی، موسسه آموزش عالی مارلیک نوشهر

خلاصه مقاله:

خوشنویسی والاترین هنر اسلامی به شمار می آید، زیرا وسیله ای برای تجسم کلام وحی است و به هنرهای دیگر صورتو معنای زیبا می بخشد. خوشنویسی اسلامی، به دلیل سادگی اجزای هر حرف که طبیعت آن را تشکیل می دهد، از کاربرد مناسبی در تزیین رویه اشیا فلزی برخوردار است، به ویژه این که به آسانی قابل ترکیب با سایر نقوش از جمله طومارهایاسلیمی نیز می باشد. از جمله ویژگی آثار فلزکاری سلجوقی وجود انواع نقوش تزیینی با مضامین گوناگون است، که در اینمیان هنر خوشنویسی اسلامی به صورت خط نگاره در این آثار از لحاظ محتوایی و زیبایی شناسی بصری بسیار قابل تأمل و تفکر می باشد. با هجوم مغولان و نفوذ هنرمندان فلزکار سلجوقی به نواحی غربی از جمله موصل، به دلایلی می توان تأثیر آشکار هنر فلزکاری دوره سلجوقی را از لحاظ تشابه نقوش تزیینی، به ویژه هنر خط نگاره بر مکتب موصل مشاهده کرد. این پژوهشکه به روش توصیفی و تحلیلی انجام گردید می کوشد تا به معرفی و بررسی خط نگاره ها (خوشنویسی اسلامی)، در چهار اثر از فلزکاری سلجوقی و فلزکاری موصل از حیث فرم و محتوا بپردازد. نتیجه پژوهش حاکی از آن است که بر روی اغلب ظروف به دست آمده از مکتب موصل، نام سلطان بدرالدین لؤلؤ موصلیوجود دارد که یکی از سلاطین برجسته اتابکان بود. اما بر روی ظروف مکتب سلجوقی نام سازنده مشاهده می شود. هم چنیناز نقاط مشترک در آثار فلزکاری این دو دوره، وجود انواع خط نگاره به صورت کوفی و در برخی موارد نسخ با محتوا و مضامیندعایی می باشد. اهداف: 1- بررسی وجود تأثیر پذیری ساختاری و شکلی خوشنویسی اسلامی (خط نگاره) آثار فلزکاری سلجوقی بر رویفلزکاری موصل. 2- بررسی وجود اشتراک و افتراق خط نگاره های فلزکاری دوره سلجوقی و فلزکاری موصل از لحاظ فرم و محتواپرسش ها: 1- تأثیرگذاری خوشنویسی اسلامی (خط نگاره) در آثار فلزکاری سلجوقی بر روی فلزکاری موصل بر چه مبنایی بوده است؟ 2- خط نگاره ها در آثار فلزکاری دوره سلجوقی و موصل از لحاظ فرم و محتوا دارای چه اشتراک و افتراقی می باشد؟

کلمات کلیدی:

خوشنویسی اسلامی، آثار فلزی، دوره سلجوقی، موصل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/527349>

